

@239B གྱུ་གར་སྐད་དུ། པལྱ་སྐན་རྩ་པ་ཀ་ར་ཆ། བོད་སྐད་དུ། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །སློ་གྲོས་སྤངས་པ་མེད་རྣམས་ཀྱི། །སློ་ཡི་ཁ་ནི་དབྱེ་བའི་

ཕྱིར། །སྤང་པོ་སླེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །མདོར་བསྟུས་ཡང་དག་མཚན་ཉིད་བཟོད། །དེ་ལ་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། །ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་འོ། །སླེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི།

འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་སླེ་མཆེད་དང་། །རྣ་བའི་སླེ་མཆེད་དང་། །སྤྲའི་སླེ་མཆེད་དང་། །ལྷའི་སླེ་མཆེད་དང་། །ལུས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་དང་། །ཡིད་ཀྱི་སླེ་མཆེད་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་དང་། །སྤྲའི་སླེ་
མཆེད་དང་། །དྲིའི་སླེ་མཆེད་དང་། །རོའི་སླེ་མཆེད་དང་། །རེག་

བྱའི་སླེ་མཆེད་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སླེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་དག་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་ཁམས་དང་། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། །རྣ་བའི་
ཁམས་དང་། །སྤྲའི་ཁམས་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པའི་ཁམས་དང་། སྤྱིའི་ཁམས་དང་། གྲིའི་ཁམས་དང་། སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྟའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་
དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། དེ་ནི་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་།
སྒྲ་དང་། ལྟེ་དང་། ལུས་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་དང་།

སྒྲ་དང་། གྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་སྟེ་ཡུལ་ལྔ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྗེས་བརྩུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ།
འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ནི་ཆེན་པོ་

@240A གྲྭ། །བཞི་སྟེ། སའི་ཁམས་དང་རྩའི་ཁམས་དང་མའི་ཁམས་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཉེ་བར་བརྒྱུད་བའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ལམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་
འཛིན་པས་ནི་ཁམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རེག་བྱའི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་

སོ། །རིག་བྱའི་སྒྲིམ་ཆེད་ལྷག་མ་ནི་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱིག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རི་མོ་དང་། ལྷ་དང་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་བྲིམ་དང་། མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་ནས་

གཟུགས་བརྟན་དང་། ཤིང་མག་ལ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་གཟུང་བའི་གཟུགས་ཞེས་བཟོད་དོ། །སའི་ཁམས་
ནི་འཐས་པ་ཉིད་དང་། མཁའ་བ་ཉིད་དང་། སྤ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་ལས་ནི་འཛིན་པ་འོ། །

རྩའི་ཁམས་ནི་གཤེར་བ་ཉིད་དང་། སྦྱུ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ལས་ནི་སྤྱད་པ་འོ། །མའི་ཁམས་ནི་རྩོ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ལས་ནི་ཆོས་པ་དང་སྐྱེམས་པ་འོ། །རྒྱུང་གི་ཁམས་ནི་ཡང་
ཞིང་གཡོ་བ་སྟེ། དེའི་ལས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་འཕེལ་བ་འོ། །དེ་ལས་སྐྱེད་པ་ནི་

རང་གི་ཡུལ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་པ་ལྷག་པར་དེའི་སྤྱིང་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་འོ། །འཕེལ་བ་ནི་ཡུལ་གཞན་ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་ཡུལ་གཞན་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་ནི་གང་ན་གཅིག

ཡོད་པ་ན་ལྷག་མ་ཡང་ཡོད་ལ། གང་ན་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ན་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དེ་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་དག་ནི་ཕན་ཚུན་མ་ལྷོས་པར་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་
དོ། །དེ་དག་ལས་གཟུགས་ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པས་རྟོགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། །དེ་དག་ནི་འབྲུང་བ་ཡང་ཡིན་པས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་གནས་པ་ན་འདི་དག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འོ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྲུང་བ་ཉིད་

@240B ཀྱིས་འབྲུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བའི་སྐབས་འབྱེད་པས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཡང་འབྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
བས་ན་ནམ་མཁའ་ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་

ཇི་ལྟར་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་དག་རིག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་པོ་དང་དབང་པོས་སོ་སོར་རྟོགས་པས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ལས་རྫོང་སྤྱད་པ་ལྟར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རྫོང་སྤྱད་པས་རྟོགས་སོ། །འདི་ལྟར་མ་དང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་དེའི་མ་རིག་གནས་ལྟ་བུ་ནི་མིག་སྟེ། དེའི་ཡོངས་སུ་

གྱུར་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འགྱུར་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕན་བཏགས་པ་དང་གཞོད་པ་བྱས་པ་དག་གིས་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དག་ཏུ་རྫོང་སྤྱད་སྒྲིབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་མིག་
གི་དབང་པོ་ནི་འདིའི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བས་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་དེ་ཡིར་

བསྟན་ཏོ། །མིག་གི་དབང་པོ་འདི་ནི་མིག་གི་རྟེན་གྱི་མིག་གི་འབྲས་བུའི་ནང་ན་རྒྱན་འབྲུའི་འབྲས་བུའི་ཚད་ཙམ་ཟེ་རའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ལྟར་མེད་པ་པགས་པ་དང་བས་གཡོགས་པ་དང་བར་
གནས་པ་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཅེ་རེ་ལོང་

རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་རྟེན་འབྲས་བུ་གནས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བས་དབང་པོ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །མིག་གི་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། ལྷན་བ་
དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱན་རབ་ཏུ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། །ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱས་ཉི་བར་བཏེན་ཏེ་ཇི་ལྟར་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྱོད་དང་། ཉན་གྱི་སྤྱོད་གྱུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་ཉེན་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་གཞུང་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉེན་གཟུགས་

@241A ལྷོ། །དང་པོའི་ཞེས་འབྲུང་ངོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་ཉེན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་མིག་དང་འདས་པའི་ཡིད་དོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཉེན་དུ་བརྗོད་ན་ཡིད་གིས་ཀྱང་མི་གཅིས་བྱ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། དེ་

བས་ན་གཟུགས་དང་བ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ནི་གོ་བའི་མདུད་པ་ལྟ་བུར་གནས་
སོ། །སྤྱིའི་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ནི་མཚུལ་པའི་ནང་ལྟག་བྱུང་གི་ཐད་ཀ་ན་མིག་སྟོན་གྱི་

བྱུང་མ་གཤེབས་པ་ལྟར་གནས་ཏེ། དབང་པོ་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྤྱིའི་དབང་པོ་ལྟར་གནས་སོ། །སྤྱིའི་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ནི་སྤྱིའི་དབང་པོ་ལྟར་གནས་སོ། །ལྷན་གྱི་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྱོད་རབ་ནི་ལྷན་
བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ལྷན་གྱི་དབང་པོའི་བྱུང་པར་ཉིད་མོ་དང་པོའི་དབང་

པོའོ། །དེ་ལ་མེའི་དབང་པོའི་རྩལ་ལྟ་རབ་ནི་རྩ་བོ་ཆེ་མ་གཡོས་པའི་སྤྱབས་ལྟར་གནས་སོ། །པོའི་དབང་པོའི་རྩལ་ལྟ་རབ་ནི་མཐེ་བོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པོ་
འདི་རྣམས་ནི་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །མེ་ཉིད་དང་ཕྱི་ཉིད་ལ་
དབང་བྱེད་པས་མོ་དང་པོའི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་མེའི་ངོ་བོ་ནི་མེའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱད་དང་བྱེད་པ་

དང་བསམ་པའོ། །པོའི་ངོ་བོ་ནི་པོའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱད་དང་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དབང་བྱེད་པས་མོ་དང་པོའི་དབང་པོའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྣམས་བསྟན་ནས། ད་ནི་དོན་
རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་གཟུགས་

ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རང་གི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དོ། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་

@241B འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་བཞི་སྟེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །གཞན་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་གོ། །དབྱིབས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་མི་
མཉམ་པའི་བར་དུ་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དེ་ཉིད་ཡང་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་

སྟེ་སྟེ་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་དུ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་། ལྷུ་མ་པ་དང་། མཐོ་བ་དང་། དམའ་བ་དང་། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་།
སྟོན་དང་། ཏུ་བ་དང་། ཏུལ་དང་། བྲག་ན་དང་། གྲིབ་མ་དང་། ཉི་

མ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། ལུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་འོ། །མི་མཉམ་པ་ནི་མཐོན་དམན་དུ་གནས་པ་འོ། །བྲག་ན་ནི་སྟོ་བྱུར་རོ། །ཉི་མ་ནི་ཉི་མའི་འོད་
དོ། །སྒྲུང་བ་ནི་རྒྱ་བ་དང་། སྐར་མ་དང་། མེ་དང་། སྟེན་དང་། རོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དོ། །

གྲིབ་མ་ནི་གང་ན་གཟུགས་རྣམས་སྒྲུང་བ་འོ། །བརྗོད་པ་ནི་ལུན་པ་འོ། །ལྷུ་མ་མ་ནི་གོ་སྟོ་འོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་བཤད་ཟིན་ཏེ། །སྟེ་རི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་
བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དག་སོ་སོར་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་

པས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་རེ་རེ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ཉིད་དུ་བབྱུང་བས་
ཟིན་པའོ། །དེ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་དུ་

གྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ། གང་ལ་རྒྱ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་ལག་པ་དང་ངག་གི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་
ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱང་དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩ་ལྷང་གི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་

པའི་སྒྲ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། སྒྲ་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཏེ་སྟོག་ཆགས་སོ་ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའོ། །བརྒྱུག་པ་ནི་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་
སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ནི་ངག་

@242A ལྟོ། །གི་སྒྲ་འོ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའོ། །མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ནི་སྒྲ་ལ་པའི་དག་གི་སྒྲ་འོ། །སེམས་
ཅན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱང་དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩ་ལྷང་གི་སྒྲ་འོ། །ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་ཡིད་

དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའོ། །གཞན་དག་ན་རེ་ཟེན་པ་དང་མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལག་པ་དང་རེའི་སྒྲོར་
བ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཁ་དོག་གི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་ལ་འབྱུང་

བ་ཆེན་པོ་བཞི་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དྲི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དྲི་ཞིམ་པ་དང་། མི་ཞིམ་པ་དང་། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་
དོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ནི་དྲི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་མི་ཞིམ་པ་དང་། དྲི་མཉམ་པ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་

འབྱུང་དོ། །རེ་ནི་དུག་སྟེ། མངར་བ་དང་། སྒྱར་བ་དང་། ལན་ཅན་དང་། ཚ་བ་དང་། ཁ་བ་དང་། བསྐྱེད་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །རྩ་བའི་རོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སྒྲོར་བ་ལས་རེའི་བྱེ་
བྲག་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་རོ། །རེག་བྱ་ནི་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་

བཞི་དང་། འཇམ་པ་ཉིད་དང་། རྩལ་པ་ཉིད་དང་། ལྷི་བ་ཉིད་དང་། ཡང་བ་ཉིད་དང་། གང་བ་ཉིད་དང་། བཀྲེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནི་བཤད་ཟེན་
ཏོ། །འཇམ་པ་ནི་རེག་པ་ན་བདེ་བའོ། །རྩལ་པ་ཉིད་ནི་རེག་པར་མི་འདོད་པའོ། །ལྷི་བ་ཉིད་

ནི་གང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་འཇལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་བ་ཉིད་ནི་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའོ། །གང་བ་ནི་ངོ་བོ་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །བགྲིས་པ་ནི་ཟས་འདོད་པར་བྱེད་པའོ། །སྒྲོམ་པ་ནི་བརྟུང་བ་འདོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་འབྲས་བྱ་ཉི་བར་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་

འབྱུང་བ་བདེ་བ་སྟེ། ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་བདེ་བ་ཡིན། །དགེ་འདུན་མཐུན་པ་བདེ་བ་སྟེ། མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་བདེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་གང་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པ་རྒྱུ་ཁམས་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་འཇམ་པ་ཉིད་དོ། །ས་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་རྩལ་པ་ཉིད་དོ། །

@242B ས་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ལྷི་བ་ཉིད་དོ། །མེ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་ཡང་བ་ཉིད་དོ། །རྩ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་གང་བའོ། །རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་བགྲིས་པའོ། །མེ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ནི་སྒྲོམ་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་ནི་རང་རང་

གི་འབྲས་བྱ་ལས་རྗེས་སྤྱད་པ་ག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོད་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཉམས་སྤྱོད་

སྒྲིང་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱའི་སྒྲིམ་ཆེད་གྱི་བར་དུ་རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་
ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེན། གཟུགས་གང་ཆོས་གྱི་སྒྲིམ་

མ་ཆེད་དུ་བྱུང་པ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། །སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་མ་བསྐྱུས་པ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་རྒྱན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་

གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། སེམས་གཡེངས་པ་དང་སེམས་
མ་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་གསུམ་ཆར་ནའང་རྩ་

པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཇི་སྟིང་འཕགས་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཇི་སྟིང་འཛོའི་བར་རམ། ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་
བོ་ལོ། །ཁ་ཅིག་གཡེངས་བ་དང་མ་གཡེངས་པའི་གནས་སྐྱབས་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་འདི་

ལྷ་སྟེ། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོའོ། །སྟོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཁ་ཅིག་འགའ་ཞིག་ལ་ཞིང་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྦྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་
བྱུང་བ་སྟེ་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་

@243A ལྟོ། །ནི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་དང་། དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཡི་དམ་དུ་སྦྱངས་ནས་བྱེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །མི་དག་བ་ནི་ལྷ་མོ་དུ་གྲགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་

ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཤྱགས་དྲག་པོས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་
འཐོབ་པོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ལས་ནི་ཟག་པ་མེད་

པའི་སྟོམ་པ་འཐོབ་པ། །དེ་དག་བཏང་བས་ནི་དེ་དག་གཏོང་རོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ལས་འཐོབ་སྟེ། ཡང་དག་
པར་སྦྱངས་པ་བཏང་བ་དང་། ཤི་བ་དང་། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། ཉོན་ཞག་

འདས་པས་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་ཚུལ་དང་། དག་ཚུལ་མ་དང་། དག་སྟོབ་མ་དང་། དག་བསྐྱེན་དང་། དག་བསྐྱེན་མའི་སྟོམ་པ་ནམས་ནི་
ཉིན་ཞག་ཟད་པ་ལས་གཞན་པས་གཏོང་བའོ། །དག་སྟོང་དང་དག་

སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་དག་ནི་པས་པམ་པའི་བྱུང་བས་ཀྱང་རོ། །བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ནི་ཉིན་མཚན་ཟད་པས་ཀྱང་རོ། །སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་
མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྟོར་བས་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་ལ། དེ་ལས་

གཞན་པའི་རིགས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་གི་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པས་འཐོབ་པོ། །གཏོང་བ་ནི་ཤི་བ་དང་། མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་དང་། སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་ལས་གཏོང་རོ། །སྟོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དྲག་པོ་དང་། རབ་རྟུ་

དང་བའི་ཐུགས་དང་། ཡང་དག་བར་སྒྲངས་པ་ཆད་པས་འཆད་དོ། །དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ལུས་ཀྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་
དོ། །ངག་གི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་

@243B བཙུག་པར་བྱ་བ་བཙུག་པའི་ཚིག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་ནི་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སེམས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་བའི་ཚེས་གང་
འཕེན་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་གནས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འདྲ་བར་

གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ། མན་ངག་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་དགེ་སྤོང་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དེ་དང་འདྲ་བ་
ལས་དགག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཏེ། བྲམ་བེ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བཤད་

ཟིན་ཏོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙུག་པ་དེ་ལ་སེམས་པ་དང་། གདུང་བ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལས་གྲོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གང་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་ངོ་བོ་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་སྤོང་བ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་བཙུག་དོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་

བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་གཙོ་བོ་སེམས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཇི་ལྟར་ཤེས། གང་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་པར་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དང་བ་
སེམས་ཀྱི་དང་བ་དང་། རྟོག་པ་ནི་སེམས་རྩིང་ལྟ་བུ་བཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བཙུག་པས་

སེམས་ལས་བྱང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རི་ལྷ་ཞེས། དོན་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཀྱི་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
བྱེ་བྲག་ནི་སེམས་ལས་བྱང་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་།

བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉི་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ་རིག་པ་ནི་ཚོར་
བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་སྤྱོད་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོར་བས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་

པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཡང་ན་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྤྱོད་བར་བྱ་ཞིང་། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་འབྲ་བར་ཉི་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འདི་

@244A ལྷ། །ནི་སེམས་ཀྱི་ཟས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཡང་དེ་ལྷ་བུའི་ཚོར་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དང་སེམས་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་གཞུགས་ཅན་ལྷ་ནི་
རྒྱལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྐར་ལྟ་ བརྗོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བྱང་བའི་ཚོར་བ་ནི་ལུས་ལས་བྱང་བས་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་ནམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བ་
དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་

ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་གང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་གང་བབྱུང་བ་དེ་དང་འབྲལ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཞེས་བཟོད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལས་
བརྒྱུག་པ་སྟེ། ཉེ་བར་གཞོད་པས་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞེས་བཟོད་དོ། །གང་སྤང་

པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིད་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྗེས་སུ་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏི་མུག་འབྱུང་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཚོར་བ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཡང་ཚོར་བ་དེ་

ཉིད་ནམ་པ་ལྔར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་ལ་དབང་
པོ་གཞུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཚོར་བ་བདེ་

བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་
བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་འོ། །རྒྱ་ཅིས་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་

@244B སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པལ་ཆེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་འབྱུང་གི་ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྱུང་དོ། །གཞན་ཡང་ལུས་
ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་བབྱང་བ་དང་གཏོང་བར་བྱ་བ་ནི་མི་བརྟན་པར་འབྱུང་ལ། གཞན་

པ་སེམས་ཀྱི་ནི་བརྟན་པར་འབྱུང་དོ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་དག་མི་དེ། མདོར་བསྟུས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་རིས་ནི་བཏང་སྟོམས་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཚོར་བ་དེ་
ཉིད་ཡང་རྟེན་དྲུག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་

བྱང་བ་དང་། རྣ་པ་དང་། སྣ་དང་། ལྷ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱང་བའོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ། འདི་
ལ་བྱམ་པ་དང་། རས་ཡུག་དང་། ཤིང་རྟའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་

གཟུགས་རྣམས་འདུས་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་དོ། །བྱེ་བྲག་དེ་
ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེས་དོན་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་འཇུག་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱམ་པ་དང་། རས་ཡུག་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དེ་སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་གང་གིས་འཛིན་པ་དེ་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་འདུ་
ཤེས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདུ་ཤེས་དོན་གྱི་མཚན་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་

ཤེས་པ་ནི་དོན་ཅུམ་གྱི་འཛིན་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། དོན་གྱི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་སེམས་ལས་བྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་དོན་གྱི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་
ལྡན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་གང་གིས་བྱམ་པ་དང་རས་ཡུག་དང་། ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་གྱི་བྱང་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཞེས་བཞུགས་ཏེ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་
ཤེས་ནི་མི་ལྡན་པའི་མིང་དང་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་སྟེ། མིང་གིས་ནི་དོན་

@245A ལྟོ། །གསལ་བར་བྱེད་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་མིང་དང་དོན་གྱི་མཚན་མའི་བརྟེན་པ་ནི་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོག་མིང་ལ་འཇུག་ལ་
མིང་ནི་དོན་ལ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ངག་མིང་ལ་འཇུག་ལ། མིང་གིས་ནི་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་ཅེས་

བྱའོ། །ཐ་སྙད་ལ་མ་བྱང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་མིང་གིས་དོན་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། མིང་གིས་དོན་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་མིང་དོན་དང་བཅས་པ་ལ་འཛིན་པས་འདུ་
ཤེས་སོ། །རྟོན་གྱི་བྱེད་བྱ་གིས་ནི་དུག་དུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བར་དུ་འོ། །ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་
པ་འོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞུགས་པ། འདུ་

བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ལོ། །དེ་ལ་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་དང་། དུས་དང་རྫས་མཚུངས་པས་སེམས་
དང་མཉམ་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ།

སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐ་མ་བཟོད་པའི་བར་དུ་ལོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྩོད་པའི་བར་གྱུར་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་མས་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཕྱང་ནས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་
གཞག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་འདི་དག་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ནི་སེམས་པ་དང་རིག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བླན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་

འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། །དཔྱོད་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་འཆོ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་

@245B པ་དང་། བཏང་སྒྲིམས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། མི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དང་། གུན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། དེས་པར་འཆིང་བ་དང་།
ཕྱ་རྒྱས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གུན་ནས་དགྲིས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་། ལུ་བོ་དང་།

སྒྲུབ་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། མདུད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མིང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཡང་འདུ་བྱེད་གྱི་ཆོས་
གཞན་གང་དག་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པས་སེམས་དང་རིགས་

གཅིག་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྒོག་གི་དབང་པོ་དང་། སྐལ་པ་མཉམ་པ་དང་།

གནས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། དངོས་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་
དང་། ཡི་གའི་ཆོགས་དང་། རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཆོགས་པ་སྟེ།

འདི་རྣམས་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་པ་ནི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སློན་པོས་བྱ་བ་དེ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་སེམས་པས་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོར་དེ་དང་དེར་སྟོན་པར་བྱེད་

དོ། །དེ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་ལ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ཏེ། འགོ་བ་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱུས་ལ་དེ་ནི་ལས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དགོ་བ་དང་། མི་
དགོ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འོ། །ཡང་དབྱེན་སེམས་པའི་ཚོགས་དུག་ཏུ་འགྱུར་

ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནས་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལ་རིག་པ་གང་ཞིན། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་ཆར་བབ་པར་གྱུར་པ་
ལས། རྒྱུ་རྒྱུ་བྱུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་ཡུལ་

@246A ༄། །ལ་འཇུག་པ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉི་བར་འབྱུང་བའམ་ཡང་ན་པ་དང་མ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ན་དེ་ལ་

བྱའི་གནས་ལྟ་བུའམ། རྩའི་རྩ་བར་གྱི་གནས་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་དང་དབང་པོ་གསུམ་ཉི་བར་འདུས་པ་ལས་སྦྱིས་པ་ནི་རིག་པ་འོ། །ཡང་ན་རིག་པ་འི་རྒྱར་དབང་པོ་དང་
ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཉི་བར་འདུས་པ་ན་སྟེ། ཉི་བར་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་པོ་

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གང་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་འོ། །ཡང་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བ་འོ། །ཡང་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་འི་འདུས་ཉི་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་འདུས་ཉི་རིག་པ་འི་བར་དུ་འོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡུལ་ལ་གཏོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འི་དོན་ཏོ། །སེམས་
ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་བ་སྟེ་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཆོས་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བར་ཡུལ་ལ་མི་

གནས་པ་ཉིད་དེ། ཡུལ་གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཡུལ་ལ་གནས་པར་ནི་ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་མི་སྲིད་དེ། དེ་བས་ན་གང་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་པར་
འདོད་པ་འི་ཡུལ་ལ་གཏོད་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ངོ་བོར་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་བས་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་གནས་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནམ། ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གང་གི་

སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ན་རྣམ་པར་གཡང་བའི་གཉིན་པོའི་ཆོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དམིགས་པ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ནི་ཡུལ་ལ་སེམས་དེའི་དྲས་སྤྱི་གཏོང་བའོ། །ཡང་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཏེ།

@246B སྟོབ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་དང་། སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་བདུན་ནི་སྟོབ་པ་སྟེ། ཉན་མོངས་པ་ལྷག་མ་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ཡོད་པས་སོ། །བདུན་པོ་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་

དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དབྲ་བཙོམ་པའི་

འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་སོ། །གང་ཟག་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་སློབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་མི་སློབ་པ་སྟེ། དེའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །འདུན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེད་པ་འདོད་པ་ཉིད་

དེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་པས་བཟའ་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། བུམ་པ་དང་། སྒྲུལ་བྱ་དང་། དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་ལ་བདག་གིས་འདི་བྱའོ་སྒྲུལ་དུ་བྱེད་
འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་འདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཡིད་

ལ་བྱེད་འདོད་པ་ཡོད་པས་བྱེད་འདོད་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་བྱེད་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུན་པ་ཉིད་དོ་གང་གིས་དེ་བྱེད་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བཟ་
ཏོག་གི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཁ་བཅད་པའི་སྐྱུལ་ནི་འབྱུང་ཞིང་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལ་རྩོལ་བ་སྟོན་དེ་གནས་

ལ། སྐུལ་འཛིན་བྱེད་པས་བསྐྱུལ་ཞིང་བསྐྱང་བ་ན་ནི་འབྱུང་བའི་བྱ་བ་ལ་རྩིས་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཉི་བར་
གྱུར་བའི་ཡུལ་ལ་རྩིས་བ་མེད་པ་བོར་ནས་རྩིས་བ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་

@247A ལྟོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གང་ལ་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐུལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་ལ་གཏོད་པ་དང་བཅས་པས་གཏོད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གང་ལ་
སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སེམས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་

བའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་གཏོད་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཆོས་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྡོན་དུ་
འདུན་པ་འགོ་བ་སྟེ། གང་དུ་འདུན་པ་ཞུགས་པ་དེར་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག

འབྱུང་བ་ན་ཡང་རྟའི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་ལྟར་སྡོན་དུ་ཉི་བར་མཚོན་ཏེ་སེམས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱེད་པར་འདོད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུན་པ་ཁ་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ན་ནི་ཡུལ་ངེས་པར་མ་མཐོང་

བས་རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་པོ་ལྟར་གང་ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ནི་འདུན་པའི་རྩ་བ་ཅན། འདུན་པའི་རྒྱ་ཅན། འདུན་པ་ལས་
ཀྱན་དུ་འབྱུང་ཞིང་འདུན་པའི་མཐུས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དང་

སྲིད་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཇི་ལྟར་ལ་ཅས་ཤིང་ཆ་བ་གཉིས་འབྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟར་སྲིད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདུན་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནི་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པས་སྲིད་པ་ལས་འདུན་པ་དེ་ལྟར་ཐ་དད་

དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདི་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཁམས་གོང་མ་འདོད་པས་གསོལ་བ་འདེབས་ཏེ། ཨི་མའོ་བསམ་གཏན་ནམ་གཟུགས་མེད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཅིས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་བདག་གིས་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། ལམ་

ཏོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱིས་པས་
སོ། །སེམས་ཡུལ་ལ་ལྷག་པར་འདོད་པ་ནི་ཆོས་པ་སྟེ། ལྷག་པའི་སྒྲ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བ་

@247B སྟེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་མེས་པའི་ཤེས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་གང་མེ་ལ་བྱེ་མ་ལེབ་ལྟར་ལྟག་པར་མེས་པ་ནི་མེས་པའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཡུལ་ལ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་བསྟུས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་མེས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་

པ་དང་བྱེད་པར་ནི་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་ལ་ལྟག་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་འོ། །འདི་ནི་ཡུལ་ལ་ལྟག་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་པར་རོ། །དད་པ་ནི་བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
དང་། ལས་དང་འབྲས་བྱ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་བཞི་སྟེ།

སྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དཀོན་མཆོག་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་དང་།
ཆོས་དང་། དག་འདུན་ནོ། །ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་།

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའོ། །འབྲས་བྱ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་
པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་བྱའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་རྟོགས་པའི་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པ་ནི་དད་པའོ། །དད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ངས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་མ་དད་པའི་གཉིན་པོར་
གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་མོར་བྱ་ཆུའི་དང་བྱེད་ཀྱིས་ཆུའི་

སྟོག་པ་རྣམས་བས་ལ་ནས་ཆུ་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དད་པའི་མོར་བྱ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུང་བྱུང་ནས་མ་དང་པའི་སྟོག་པ་བས་ལ་ཉེ་ཡིད་དང་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་དང་བར་བྱས་
པས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྩལ་གྱིས་བདེན་པ་དང་དགོན་

མཆོག་ལ་སོགས་པ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྟོབ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་སེམས་དགེ་བའི་ཆོས་བསྟུ་བ་ལ་སྟོབ་པར་འགྱུར་བ་ལེ་
ལོའི་གཉིན་པོར་གྱུར་བའི་ཆོས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གང་བྱས་པ་དང་བྱེད་པའི་

@248A ༄། །ལས་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་བརྟོན་པ་ནི་བྱན་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཅི་གཅིག་པ་སྟེ། ཅི་ནི་དམིགས་པའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་
བའི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ངས་པར་གནས་པ་སྟེ།

དེ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མང་པོ་རིལ་པོ་གཅིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་དོན་
ལ་འདིས་སོ་སོར་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འོ། །བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་རྣམ་པར་

འབྱེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། སློ་ཡིད་དངོས་པོའི་ཆ་རྣམ་པར་སྤྲེལ་ས་འདིའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཅི་ཞེས་ཏེ། ཉེ་བར་དམིགས་པའི་དོན་ལ་ངེས་པར་སྟིང་པོ་ཅི་ཞེག་ཡོད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་
པར་ཞུགས་པ་འོ། །དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལ་སྟིང་པོ་འདོད་པས་རྣམ་པར་སྤྲེལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྟིང་པོ་འདོད་པས་རྩ་ཤིང་གི་སྟོང་པོ་ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་ཐ་དད་ཏུ་ལེགས་བར་རྣམ་པར་སྤྲེལ་ས་བཅའ་བ་ན་སྟིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་ལྟར་སློ་གྲོས་དང་ལྷན་པས་གང་
ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བ་ན་སྟིང་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གྲིམ་དང་། ཕྱིང་བ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་། རྟགས་ཆ་ལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བརྟེན་
ནས་རྣམ་པར་གདགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་གྲིམ་ནི་^{RTZVA}དང་འོད་མ་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་རྩ་

ལ་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་བ་དང་། ཆར་དང་། ལྷུང་དང་། ཉི་མ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ལ་མཁོ་བར་གྱུར་ན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་^{RTZVA}ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་གཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ།

འདི་དག་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པ་^{RTZVA}ལ་སོགས་པ་འོ། །འདི་ནི་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་བྱིམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ན། དེ་ལྟར་ན་ནི་མི་འཇིན་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་རང་གི་ངོ་བོར་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
འདི་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོར་

@248B གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་བྱས་པ་འོ། །གང་ལ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ནི་རྒྱ་མེད་
པ་ཡིན་པས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟག་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་

ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་བྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེས་ན་དེ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་ནི་མེད་ལ། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུབ་པ་མེད་པས་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མོ་
གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་གྱུར་ན་^{RTZVA}ལ་སོགས་པ་ལ་ཉི་བར་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་གདགས་

པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ཆར་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་ནི་དེ་མེད་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་བྱས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རྫེས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་པར་ཡང་

འགྱུར་ན། རྫེས་སུ་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ཞེན་པ་ལས་ནི་འཁོར་བ་ན་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་པས་ཡི་མེད་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ལ་ཉི་བར་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་

འདི་ལྟར་རྫེས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་དོན་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཏུ་གནས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱ་བའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པ་
གང་ལ་བདེ་བའི་དོན་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དེ། གཞན་དག་ཏུ་གནས་ལ་གཞན་དག་

ཏུ་བབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པ་ལ་སྒྲུལ་ཏུ་བབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བྲིམ་གྱི་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སྤེང་བ་དང་། རགས་ཚལ་དང་། ཤིང་རྟའི་བཤད་པ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་བྲིམ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བདག་དང་ཆོས་ཀྱང་བཤད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་

ནས་ཤེན། དེ་ལ་^{RTZVA}ལ་སོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་བྱིམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་ལ་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅེས་ཉེ་བར་འདོགས་པའམ།

@249A ཨྲ། །ཁམས་དྲུག་པོས་དང་། རྩ་དང་། མི་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། རིག་པའི་སྤྱི་མཆེད་དྲུག་པོ་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕ་
དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་འདོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

བདག་ནི་བདག་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་རྩུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་རང་གི་རྩུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉེ་བར་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་ངོ་བོར་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །རྟག་པ་ནི་རྩུ་
མེད་པ་ཡིན་ལ། རྩུ་མེད་པ་ཉིད་ནི་བོང་བུའི་རྩ་བཞིན་དུ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བདག་འདི་ནི་

རང་གི་རྒྱུ་འཛིན་པ་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཏེ་བྱིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འོ། །གང་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་

པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེན་པའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པས་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
གནས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྫོངས་

པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བདག་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དེ། དེ་ནི་ངེས་པར་རྟག་པའི་མཐར་ལྗུང་ངོ། །གང་ཡང་བདག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཆད་པའི་
མཐར་ལྗུང་སྟེ། སྤར་ཁས་བྱངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ཀྱན་དགའ་པོ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་དེ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་འོ། །ཀྱན་དགའ་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་ན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་
ཏུ་ཡང་བདག་རྣམས་སུ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་རྣམས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་དམ་

@249B མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གིས་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་རྣམ་པར་གནས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་

པའི་དངོས་པོ་ཉི་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྗེས་རྗེས་སུ་མ་དམིགས་པས་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་ལ། ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཁས་སྐྱངས་
པས་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བར་མི་ལྟུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་གཉི་ག་སྤངས་ནས་དབུ་མ་པའི་སྐྱབ་པས་

བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཉི་བར་ལེན་པ་ལས་རྣམ་པར་གནས་པའི་བདག་འཕགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་བདག་དུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་འདི་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་
བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །གང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་

གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་སེམས་དང་མི་ལྷན་
པ་ལོ། །གང་ཡང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་མཁའ་

དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོར་མེད་ལ། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་

བོར་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཆོག་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་གཞུག་པར་མི་བྱའོ། །གང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཟུགས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་པོ་དེ་ལ་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་ནི་ཡན་ཚུན་མི་འདོར་བས་ཡན་ཚུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། འབྱུང་

@250A ༄། །བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་ཁམས་འབྱུང་པར་འབྱུང་ལ། སའི་ཁམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་འབྱུང་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་
ཡང་སྐྱར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་དག་ནི་ཡན་ཚུན་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པར་གནས་

ཏེ། ས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡང་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་ས་ལ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་འཐོབ་པར་ག་ལ་འབྱུང་། གང་དུ་འབྱུང་བ་གསུམ་པོ་མེད་པ་དེར་ཡང་སས་འབྱུང་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་གང་
ལས་འཐོབ་པར་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་

སྐྱར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པར་མི་འབྱུར་རོ། །འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་སྐྱེ་བའི་སྡོན་རོལ་དུ་འབྱུང་
བའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་རང་གི་ངོ་བོར་འབྱུར་

རོ་སྐྱམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་རོལ་ནས་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོར་མེད་པས་དེ་ལ་ནི་རེ་ཞིག་ལྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་པས་རང་གི་
ངོ་བོར་གྲུབ་པ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། གང་དུ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེར་

བདག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གནས་སོ། །ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པས་ས་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མེད་
དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་དམིགས་པས་སོ། །

དེ་བས་ན་འདི་དག་ཉི་ལེན་པ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་བཏགས་ན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་
ནི་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བས་ན་ངེས་པ་ཁོ་ནར་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་འདི་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་

བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཉི་ལེན་བར་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁས་
བླངས་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་

@250B མ་བཏགས་པས་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡང་བསྐྱོག་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བརྟེན་པ་སྟུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སོ། །མངོན་བར་ཞེན་པ་མེད་
པར་གྱུར་ན་མངོན་བར་ཞེན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པ་ཡང་བདེ་བར་འགྱུབ་པོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་བརྟན་

བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་མེད་པ་དེས་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་སྟའོ། །གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་སྤ་
བའི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རྟུལ་སྤ་རབ་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་དབང་པོ་ལས་

ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྫས་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱའོ། རྒྱང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྫས་དགུ་འོ། རྟེ་ལས་གཞན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་

པོ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྫས་བཅུ་འོ། །ཡང་དེ་དག་གི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་རྣམས་སྒྲི་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྫས་དགུ་དང་། བཅུ་དང་། བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ། རྟེ་ལ་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་
སྤྱི་རབ་ཀྱི་རྫས་བརྒྱད་ནི་སེུ་འབྱུའི་འབྲས་བུ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་གནས་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་

སྒྲི་ཆོད་མ་ལ་གོ་ལའི་འབྲས་བུ་དང་སྒྲི་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བཏུང་བ་ལ་བྱ་རམ་དང་ཉིན་དི་ལིའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་རོ་ལྟར་འབྲས་པར་གྱུར་ནས་གནས་སོ། རྟེ་ལ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་
རབ་ཀྱི་རྫས་བདུན་བདུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རེ་རེ་མི་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་རེ་རེ་ཞིང་རྫས་

བདུན་བདུན་ལ་སྟོས་པ་ཉམས་པར་འབྱུར་ལ། དེས་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མེད་པར་ནི་ལ་ལར་འགའ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །རྫས་བདུན་བདུན་ལ་སྟོས་པ་དང་བཅས་པར་དམིགས་པས་
ས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱིས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོར་ནི་མི་དམིགས་

སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རེ་རེ་ཞིང་རྫས་བདུན་བདུན་ལ་བཏོན་ནས་ཉི་བར་བཏགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རྫས་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་
ཉིད་རྫས་དགུ་དང་། བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་ཡང་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེས་

@251A ༄། །ན་འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ལྔ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་ལྔ་དང་བཅས་པ་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །གང་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་
དག་མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བཏོན་ཅིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཉི་

བར་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་དེ། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་ཉིན་དང་དམིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཕན་ཚུན་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ནི་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་

ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གྱི་སྟོབས་ལ་བཏོན་ནས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་
རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ།

གང་གིས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དུ་གནས་ལ། ཆོས་ནི་གཞན་དུ་གཟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་སྒྲུ་ལ་རྒྱུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གང་གིས་མི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་

བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ཏེ། སྤྱི་ཅི་ལོག་ལ་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་པས་རེ་ཞིག་དང་པོར་བདག་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ནི་གཞན་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དེའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་ཞེན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྒྱས་སུ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་ན་ལུང་གིས་སམ།

རིགས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ལུང་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལོ། །ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ནི་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་

པར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལོ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་སྟོང་དང་བུམ་ཟེ་ཁ་ཅིག་གང་སྟོང་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཉེས་པར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།

@251B གང་སྟོང་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་རིགས་སོ། །ཐམས་ཅད་མེད་ན་གང་གང་གིས་སྟོང་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་
ན་ཉིས་པར་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་

དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ། ལྷག་མ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
རྟོགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། །གཞན་གྱི་

དབང་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། །སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་འདེབས་པའི། །མཐར་རྟོགས་པ་ནི་བརྒྱག་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རིགས་པ་ཡང་རྗེས་ཙམ་ཡང་མེད་
ན་གདགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པས་བཏགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་

ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན་ནི་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་རིགས་ན། བསྐྱབས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འཇིགས་པས་དལ་བུས་སྦྱས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་སོ། །ཇི་སྐད་སྦྱས་པའི་རིགས་པས་དངོས་

པོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་གསལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་དངོས་པོའི་དོན་དུ་མཚོན་ནས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པར་རྟོགས་སོ། །ལུང་དང་འགལ་བའི་
དོན་ཡང་སྤར་ཉི་བར་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ལུང་གིས་ནི་མངོན་བར་འདོད་པའི་དངོས་

པོའི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཙམ་ཉི་བར་བཟོད་པས་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཉི་བར་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་
བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་དག་ལྟ་པོ་འདི་ནམས་ནི་འདུ་ཤེས་ཙམ་དང་། དམ་བཅའ་

བ་ཙམ་དང་། ཀྱན་རྫོག་ཙམ་དང་། ཐ་སྦྱད་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་ཅས་བྱ་བའོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་འདུ་ཤེས་ཙམ་དུ་མངོན་བར་བསྒྲུབས་ནས་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྟོང་དག་འདས་

@252A ༄། །པའི་གཟུགས་བྱུང་བར་མ་གྱུར་ན་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དག་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཕྱིར་འདས་པའི་གཟུགས་
ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་

ལྟོ་ཏེ། །དགེ་སློང་དག་གལ་ཏེ་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ན་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་ལ་མངོན་བར་མི་དགའ་བར་མི་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོས་

པ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་འོངས་པའི་གཞུགས་ལ་མངོན་བར་མི་དགའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཉེ་བར་བརྗོད་པས་ཡོད་པར་ཉེ་
བར་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་

ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་ནི་མི་འགལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཉིན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བརྟན་པ་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་འདི་ནི་འདིར་ངོ་བོ་དང་། རྗེས་དང་། དངོས་པོར་

མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་བཙམས་མའི་རང་བཞིན་དུ་ནི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སློང་པའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བཙམས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་མཐོང་
བའི་རྒྱན་འདི་ཡང་། །སྟེ་མ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་འདྲིད། །གཞོད་པར་བྱེད་དང་ཟུག་རྩ་སྟེ།

འདི་ལ་སྒྲིང་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཇི་ལྟར་གང་ལ་ནམ་དཔུང་པས། །གསོག་དང་གསོབ་ཏུ་བཟོད་པ་ནི། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་། །གཟུགས་ནི་དབྱ་
བའི་གོང་བྱ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་བྱར་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་སྒྲིག་གྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན། །

འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་ཆུ་ཤིང་འདྲ། །ནམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས། །ཉི་མའི་གཉིན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་རྟོག་པས། །ཉིད་མོ་དང་ནི་མཚན་ནམས་སུ། །བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམས་པའི་དགོ་སྒྲོང་གིས། །ཤེས་བཞིན་སོ་སོར་དྲན་པ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་ཉར་

@252B ཞི་ཞི་བ་ཡི། །ཞི་བའི་གོ་འཕང་རབ་ཏུ་འཐོབ། །བདེ་བ་སྤྲ་མེད་དང་ལྡན་པའི། །སྤྱང་ན་འདས་པ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ཡང་འདི་ལྟར་མདོ་སྟེ་ལས། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཇི་
ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས། འདི་ལ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་དང་། །ཚོས་ལ་སྒྱུར་པ་བརྟབ་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། །ཚོས་ནམས་སྒྲོ་བྱར་བ་ཀུན་དུ་
བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་ཏུ་གནས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། །ཡི་གེ་དེའི་ངོ་

བོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་པ་འདི་དག་ནི་ཐ་སྐད་ཙམ་པ་ཞེས་བྱས་ནས་དེ་ལ་མངོན་བར་ཞེན་པར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །སློབ་ཕྱར་བའི་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
ཅད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རྒྱེན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱེན་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྟོས་

ན་ནི་ཡོད་དོ། །རྒྱེན་དང་བུལ་ན་ནི་འགག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སློབ་ཕྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་བྱས་པས་དངོས་པོར་ནི་མེད་ཀྱི་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ནི་དེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་
མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་སློབ་ཕྱར་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་དེའི་ངོ་བོར་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡི་གའི་ངོ་བོར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་། བྱང་པོ་ལྔ་པོ་དངོས་མེད་པ། དེས་ན་མི་བདེན་པ་ལས་
བྱུང་། །སྟེ་བ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་སྟེ་བའི་བྱང་པོ་འང་མེད། །ཅེས་

གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་རྫས་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་
ལྟར། མི་ཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི། །འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། །སེམས་

@253A ལྷ། །ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་རྫས་གྱུར་ན། །ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །མེད་པ་དེ་ནི་མི་ཟད་དེ། །དེ་ལྟ་
བས་ན་མི་ཟད་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་

ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད། །བཏགས་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས། །རྟོག་གི་ངན་པས་ཀྱན་ཏུ་བཏགས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་བརྩ་དང་ལྟན་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ།

བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་གསོ་གཉིད་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། གསོ་བ་ཉིད་དང་། སླིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སྒྲ་བརྟན་
ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། མི་གནས་པ་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་

ཉིད་དང་། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་འདི་དག་ནི་འདི་ལྟར་གསོག་ཉིད་དང་། འདི་ལྟར་གསོག་དང་འདི་ལྟར་སྒྲིང་པོ་
མེད་པ་ནས་འདི་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཡང་འདི་ལྟར་

སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འཇིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་འདི་སྒྲིམ་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་བྱུང་
བ། མ་རིག་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བ། མ་རིག་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྟེ། མ་རིག་པ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ནས་

འདུ་བྱེད་རྣམས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་
རོ། །མིང་དང་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏུག་གདགས་པ་འབྱུང་

བར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཏུག་ལས་ནི་རིག་པ་འབྱུང་ངོ། །རིག་པ་ལས་ནི་ཚོར་བ་འབྱུང་ངོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་སྟེང་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟེང་པས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་
པ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉེ་བར་བླངས་པས་ནི་སྟོན་པའི་རྒྱུན་འབྱུང་ངོ། །སྟོན་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་

@253B འབྱུང་ངོ། །སྒྲིབ་ལས་ནི་རྒྱས་པ་འབྱུང་ངོ། །རྒྱས་པའི་ཆོས་ལས་ནི་སྒྲིས་བྱ་གང་ཟག་འཆི་བར་འགྱུར་ལ། འཆི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱ་ངན་དང་། སྒྲི་སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། སྒྲུག་
བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། སྒྲིས་བྱ་མཁས་པ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པས་མ་རིག་པ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་
རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་འགོག་

པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱའོ། །མ་རིག་པ་འགགས་ན་མི་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱ་དཔེར་ན་སྒྲོག་གི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་
པོ་ལྟག་མ་རྣམས་ཀྱང་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་མི་

ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་པ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་སྒྲིད་ན་འཁོར་བར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ།
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡང་འགག་པར་འགྱུར་ཞིང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེ་བར་ཡང་

འགྱུར་རོ། །རིགས་གྱི་བྱ་ཚུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་གྱི་ཐམས་

ཅད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་
བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱིས་ཀྱང་། བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བས་ན། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །གང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་

@254A ༄༅། །མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ནི་བདག་གོ། །གལ་ཏེ་དེ་དངོས་པོར་ཡོད་ན་ནི་བདག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་དང་བཅས་པར་གྱུར་ན་རང་དབང་ཅན་དུ་
འགྱུར་ལ་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུར་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་རྟག་པ་ནི་མེད་དེ་འདུ་བྱེད་

ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །དངོས་པོ་རང་དབང་ཅན་
མེད་ཅེས། །མཉམ་མེད་ཁྱོད་གྱི་སེང་གའི་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་

སྒྲའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱིས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །རང་དབང་ཅན་དུ་དེ་མ་སྐྱེས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་
དོ། །སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་རྟགས་ཀྱང་། །རང་དབང་ཡོད་ན་བྱེད་པོར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་

འགའ་ཡང་མི་རིགས་པས། །ཆོས་ཀྱན་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡི། །རྩལ་དུ་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་རྩ་ཆེན་བརྟུངས་པ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་སྒྲ་འདི་ཡིས། །སྟུང་དང་བཅས་པའི་
འཇིག་རྟེན་ལས། །ས་མཆོམས་བཅད་པར་ནུམ་པར་གནས། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་

ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་དང་གང་ཟག་དག་རབ་རྟུ་འབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ནི་མཐའ་མེད་པས་དེ་ནི་གཞུང་མང་བ་ཉིད་གྱིས་འདིར་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པས་གཞག་
གོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་ནུམ་

པར་ཤེས་པ་འབད་པ་རྒྱུ་རྩུ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་ཉིད་དེ། དམིགས་པར་གཏོགས་པ་ལ་བརྟགས་པ་སྤྲོམ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཐག་རིང་པོ་ནས་འདི་ལྟར་བྱམ་པ་དང་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་

པ་མཐོང་བ་ཉིད་ན། དེར་གཏོགས་པ་ལ་དབྱེད་པ་མ་བྱས་པར་བཟུང་བ་ཙམ་དུ་དཔྱེད་པས་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་རྩིང་བར་འཇུག་གོ། །དེ་དང་
མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ན་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་

@254B རྩིང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་ནི་རྩིང་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་
ལས་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་

དུ་ངེས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་བྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ལས་གང་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བཤད་པ་དེ་ཉིད་དོ། །མཉམ་པར་མ་
བཞག་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་དུ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འོ། །མཉམ་

པར་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བླན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་སུ་བླན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། སྤྱིས་བྱ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སྤོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྤོན་
པོའོ་སྟུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་བརྗོད་པའི་བྱུད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ན་དེའི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ནི་སྤོན་པོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཀུན་དུ་
ངེས་པར་རྟོག་པ་གསལ་བ་དང་། མི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་

ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་སྤོན་པོའོ་ཞེས་ཤེས་པའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དམིགས་པ་ལ་ཞིབ་པར་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སེམས་ཕྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །འདི་

ལྷ་སྟེ་བུམ་པ་དང་། །ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལགས་པ་དང་། མ་གས་པ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ནས་འདི་ནི་གས་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱ་བའོ་ཞེས་དེ་ལྷ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་
དམིགས་ཤིང་ཕྱ་བར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དཔྱོད་པ་ཞེས་

བཟོད་དོ། །གང་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དང་། གང་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ངག་འདུ་བྱེད་པར་བཟོད་དེ། ངག་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྣམ་པར་བརྟགས་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་ཆོག་ཏུ་བཟོད་ཀྱི་མ་

@255A ཨཱ། །བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་མེད་པ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོམ་ཞིང་གཅེས་སུ་མི་འཛིན་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བག་
ཡོད་པ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་སྒྱུར་རོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་

སྒྲོམ་པ་ལ་གཅེས་སུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དགོ་བའི་ཆོས་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་ཅིས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལ་དགོ་བའི་དོན་ནི་བདེ་བའི་དོན་ཏེ། འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདེ་བ་སྟེ་ནད་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་བས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དགོ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་བྲེལ་ཡོད་པ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་སྟེ། གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཕན་པའི་སྤྲོན་ལྟ་བུ་ལོ། །དགོ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲིལ་
ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནས་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགོ་བའོ། །

སྤྲོན་དང་སྦྱར་བའི་བརྟུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ནི་དགོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དང་། སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐོབ་
པ་དང་། སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་

ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ནི་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བས་དགོ་བ་སྟེ། སྤྲོན་དང་སྦྱར་བའི་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཀུན་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པས་ནི་ཀུན་ནས་སྟོང་བའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།
རྒྱུ་ནི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་དང་། དེའི་དྲུས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྟོང་བའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་འགོགས་

པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་བའི་དྲུས་སུ་གང་གིས་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་དེ་ནི་དེའི་དྲུས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྟོང་བའོ། །རྒྱུ་ནི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ནི་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དྲུས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ལས་འདིར་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་

@255B བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པར་ཚོད་པར་བྱེད་ཀྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྒོང་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་མཚན་པར་ལྟན་པས་འཁོར་བའི་སྟོན་
མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་འཁོར་བ་ལས་སྟོབ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྒོང་བ་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ངེས་པར་སྟོབ་

ཞེས་བཅོད་དོ། །སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་མགྲ་བ་སྟེ། ཡིད་བདེ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱུར་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་ལྷས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་རུང་བ་
ཉིད་དོ། །ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ལྷས་དང་སེམས་ལྷི་བ་ཉིད་དེ། ལྷི་ན་ནི་མི་གསལ་བའི་

ཕྱིར་དེ་ནི་བྱིང་བ་དང་སྐྱགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དེ་དང་བྲལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ལྷས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་
བདེ་བར་འགྱུར་ལ། བདེ་བ་ལས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་

བའོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་མཚན་པར་ལྟན་ན་ཁྲོ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་དང་ཐལ་ལྷག་ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་རྣམ་པར་ཐོ་འཆ་མས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་འཆ་
བའོ། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་སྟེ། གང་གི་དབང་གིས་

གཞན་ལ་རྣམ་པར་ཐོ་མི་འཚམས་པའོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དམ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་རྩལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྒྲིག་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་ན་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་
དམིགས་ཏེ། འདི་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་ནས་གང་གི་དབང་གིས་

བདག་གམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིག་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པས་སྒྲིག་པ་ལས་ལྷོག་པའི་རྒྱུའི་ཆོས་འཛུམ་པ་ཞེས་འབད་པ་སྟེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གཞན་ལ་
སྒྲིམ་ནས་ཉིས་པ་ལ་འཛུམ་པ་དེ་ནི་བྲིལ་ཡོད་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་བྲིལ་ཡོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་སེམས་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ལ་འབད་པ་མེད་པར་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་བཟང་

@256A ༄། སྒྲིམས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཁོང་ཁོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་བཟང་
སྒྲིམས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཟང་སྒྲིམས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་ཤེས་པར་

གཏོགས་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་བཏང་སྒྲམས་སོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མི་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ནི་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྒྲམས་སོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་
བྲལ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་

ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་འབྱུང་བ་གང་གིས་སེམས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱུང་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་སྤེད་པའི་གཉེན་པོར་བྱུང་བའི་ཆོས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་

དོ། །ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་རྩུབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་
བོའོ། །འདི་དག་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བྱུང་པར་

དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱར་བྱུང་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་དགེ་བའི་རྩ་བ་
གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལས་བརྒྱུག་པ་

གསུམ་ནི་མི་དག་བའི་རྩ་བ་སྟེ། ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གོ། །དེ་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་པ་མི་དག་བའི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་མི་
དག་བའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་ནི་ཞེ་སྤང་སྟེ་མི་དག་བའི་རྩ་

བའོ། །འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་མུག་སྟེ་མི་དག་བའི་རྩ་
བའོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྟེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། གློ་

@256B གྲོས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་དག་བ་སྟེ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མི་འདོད་པ་ཉིད་

གྲོས་སོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་དང་། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུམ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་ལ་

ལ་ནི་མེད་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས། ལ་ལ་ནི་མ་རིག་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས། ལ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལས་ཏེ། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། རང་ཉིད་ཀྱང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་དུ་མ་

བསྟན་པའི་ཡང་རྩ་བར་གྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་མི་བསྟན་པ་ཉིད་དང་། མཐོན་པོར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་རྩ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དུ་
སྦྱོར་བ་ནི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དགུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་།

ཁོང་ཁོ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ང་ཁྱེད་གྱི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་དུ་
སྦྱོར་བ་དང་། དྲག་དོག་གི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། སེར་སྒྲུའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་

རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ནི་མེད་པ་དང་། ཀུན་དུ་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཏེ། དེ་དག་གཉིས་གྱིས་སྤྱིད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ན་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བས་ན་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་
ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཁོང་ཁོ་ནི་གཞོན་སེམས་དང་ཞེ་སྤངས་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་མནར་སེམས་པ་ནི་ཁོང་ཁོ་

པའི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བའོ། །ང་རྒྱལ་བདུན་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཀུན་དུ་སྒྲོར་བར་བཞེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ང་འོ་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་
དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲུལ་པའི་

@257A ༄༄༅། །ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་གཞན་དག་པས་བདེན་པ་མི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ཁིངས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་

ང་རྒྱལ་སྒྲིའོ། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བདུན་མོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ནི་དམན་པ་དང་། བར་མ་དང་། མཆོག་གི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་གནས་སོ། །དེ་ལ་གང་
དམན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་། རྒྱལ་བྲིམས་དང་། རིགས་

དང་། གཞུགས་དང་། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པས་དམན་པ་ལས་བདག་ཉིད་དམན་མོ་སྒྲུལ་དུ་ཁིངས་པ་གང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་ང་རྒྱལ་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གང་ཡང་དམན་པ་དང་བདག་མཚུངས་པར་དམིགས་པས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་

བཏྲགས་པའི་བྱད་པར་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ཡང་དམན་པ་ལས་བདག་ལྷག་པར་ཉི་བར་དམིགས་ནས་ཀྱན་དུ་རྟོག་པའི་བྱད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་
ལོ། །གང་ཡང་མཚུངས་པ་དང་བདག་ཉིད་མཚུངས་པར་ཉི་བར་དམིགས་པའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་

པའི་བྱད་པར་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ཏེ། སྤྱིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱ་བཞིར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གང་དག་ཤིན་ཏུ་དམན་པར་ཡིན་པ་ལས་འདི་དང་བདག་མཚུངས་སེ་སྣམ་ནས་ལྷག་
པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་ཤིན་ཏུ་

འདས་ནས་འཇུག་པས་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །གང་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་བྱད་པར་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བཏྲགས་ནས་ཁིངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ཏེ།
ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ནི་སྤར་གྱི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་

ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གང་བདག་གོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ངའི་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་
ཚོག་གོ། །བདག་ཏུ་རྣམ་པར་བཏྲག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཉི་བར་

@257B ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འོ། །ཡང་ན་ཉི་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དག་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་རྩ་དང་ཕུབ་མའི་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་
རག་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་རྩལ་པོའི་སྐྱེས་བྱ་བཞིན་ནོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་རྣམས་

དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་མེ་ཏྲག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་སྟེ་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས། བདག་གི་རྩལ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་ལ་རྫོངས་པས་བདག་གོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་ངའོ་སྟུམ་

པའི་ང་རྩལ་ལོ། །གོང་མའི་བྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པར་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་བོ་སྟུམ་དུ་གང་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་ནས་ཁིངས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མངོན་པའི་ང་རྩལ་ལོ། །དེ་ལ་གོང་
མའི་བྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་མིའི་ཆོས་ཐ་མལ་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་

ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་གང་རྣམ་པར་གནས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་
པ་འོ། །ལོག་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་གང་ལོག་པའི་ལས་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་

ཆོས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཏེ། གང་སྟོབས་བྱེད་ཅིང་འབྲུག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བཟོད་དོ། །བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ལ་བདག་ལ་རྩས་པ་མེད་དོ་
ཞེས་བཏགས་ཏེ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་བརྟན་པ་སྟེ། གང་བདག་ལ་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་

ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ང་རྒྱལ་བདུན་པའདད་ཟིན་ཏེ། །མ་རིག་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེན། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་དེ་ལོག་པའི་
ཡིད་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་མི་མཐོང་བ་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟོང་འདོགས་པ་དེ་ནི་མ་

རིག་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་མ་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ལྟ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེན། ལྟ་བ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་

@258A ༄། །བཟོད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་གཟུགས་དང་། ཆོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་

གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཞུགས་བདག་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་།
བདག་གཞུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞུགས་བདག་གི་ཡིན་པ་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བ་སྟེ།

འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཙོར་བབུང་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་བཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གཙོར་བབུང་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་བཞི་བཞི་
འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན་འཇིག་པ་སྟེ། བྱད་

པར་དུ་འཇིག་ཅིང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཅིང་ང་ནི་བསྐྱུགས་པ་སྟེ་བསྐྱུགས་པར་ཡོད་པ་དང་། གནས་དང་། ཚོགས་པ་དང་། ལུས་དང་། ཉི་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་
འཇུག་པ་ལས་འདིར་ཀླ་ཡ་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མང་པོ་དང་ཚོགས་པ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོགས་ཀྱང་ཡིན་པས་འཇིག་ཚོགས་ཏེ། འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཚོགས་པ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་བདག་དང་བདག་
གིར་འཇིན་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་

ཞེས་བཅོད་དོ། །མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མཐར་འཛིན་པ་སྟེ། འཛིན་པ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་འོ། །འདི་ལྟ་བུའི་མཐར་ལྟ་བ་ནི། མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་ཉི་བར་
ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་སྟོབ་ཏུགས་ནས་བདག་ཉིད་

དུ་བབྱུང་བ་དང་། གང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། གང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཆད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇམ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་
གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་

@258B བའོ། །རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་ཤིང་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཁྱབས་པའི་ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་དག་ནི་

ལྟ་བའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བཅོད་དོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་དུ་ཞེན། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྱབས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འོ། །དེ་ལ་

དམན་པ་ལ་དམ་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བུ་ནི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དམན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ། འཕགས་པས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གཞན་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་འདི་དག་ནི་དམ་པའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གང་།

མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བཞེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བཞེད། དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་

མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་ན་འདིར་སོགས་པའི་སྐྱུ་ཕྱིས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྟ་བུ་
དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྟ་བུ་ནི་རྩལ་གྱིས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་

འཛིན་པའོ། །འདིར་ཡང་སོགས་པའི་སྐྱུ་ཕྱིས་པར་བལྟའོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་དམན་པའི་རྩལ་གྱིས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ཅམ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དག་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བཟློད་དོ། །བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།

@259A ༄། །དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གདུང་བ་སྟེ་ཆོས་གང་དང་ལྡན་ན་གང་དང་གང་དུ་པ་རྩལ་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་
དང་། གཏོང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོགས་པ་ཉི་བར་དམིགས་པ་དེ་

དང་དེར་གང་ཟག་དེ་ལ་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་དེ་ནི་ཕྱག་དོག་ཅེས་བྱ་བར་བཟློད་དེ། ཆོས་དེ་ནི་ཕྱག་དོག་གི་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བའོ། །ཆོས་དང་མཁས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་
པ་སྒྲིན་པ་དང་རབ་ཏུ་འགལ་བ་སེམས་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སེར་སྒྲི་སྟེ། དེ་ནི་སེར་སྒྲིའི་ཀུན་

དུ་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་དགུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ངེས་པར་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ངེས་པར་འཆིང་བ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ངེས་པར་འཆིང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
ངེས་པར་འཆིང་བ་དང་། གཏི་མུག་གི་ངེས་པར་འཆིང་བའོ། །འཆིང་བ་འདི་དག་གིས་

ཁམས་གསུམ་པོ་རྣམས་རབ་རྟུ་བཅིངས་པས་ན་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འཛིང་བས་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདིར་དྲུག་ནི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་དང་། ཁོང་ཁྱོའི་སྤྱ་རྒྱས་
དང་། ང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་དང་། མ་རིག་པའི་སྤྱ་རྒྱས་དང་། ལྟ་བའི་སྤྱ་རྒྱས་དང་། ཐེ་ཚོམ་

ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱ་རྒྱས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་ཆགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་
འབྱུང་རོ། །སྤྱ་རྒྱས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ལས་ཡང་ལྟ་བའི་སྤྱ་རྒྱས་ལ་འཇིག་ཚོགས་

ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔའི་དབྱེ་བས་སྤྱ་རྒྱས་བཅུར་འབྱུང་ཏེ། སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་པོ་འདི་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་
རོ། །དེ་ལ་ཁམས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་།

གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་གནས་ཉི་ཤུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དམུལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་ཡང་སོས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། བསྐྱས་འཛོམས་དང་། ཏུ་འབོད་དང་། ཏུ་
འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ཆ་བ་དང་། རབ་རྟུ་ཆ་བ་དང་། མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

@259B བྱེལ་མོང་དང་། ཡི་དགས་གཉིས་དང་། སྒྲིང་བཞི་ལ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་དང་། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་དང་། རྩབ་གྱི་བ་ལང་སྟོད་དང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྒྲན་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདོད་པ་ན་
སྟོད་པའི་ལྷ་རིས་བྱུག་ནི་འདི་ལྷ་སྟེ། རྩལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་། སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་དང་།

འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་མོ། །གཟུགས་གྱི་ཁམས་གྱི་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སྦྱར་ནི་གནས་
གཞན་བཅུ་བདུན་ཏེ། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དང་། ཚངས་པ་

ཆེན་པོ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་གནས་གཞན་གསུམ་མོ། །འོད་རླུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྐྱེ་བའི་གནས་གཞན་གསུམ་
མོ། །དག་རླུང་དང་། ཚད་མེད་དག་དང་། དག་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསམ་

གཏན་གསུམ་པར་སྐྱེ་བའི་གནས་གཞན་གསུམ་མོ། །སྒྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྒྲིས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་གནས་གཞན་འདི་གསུམ་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་
དང་། ཤིན་རུ་མཐོང་བ་དང་། བྱ་ཚོམ་སྒྲང་དང་། འོག་མིན་ཞེས་བྱ་བ་གནས་

གཙང་མའི་ངེས་གནས་ལྟ་དང་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་གྱི་ཁམས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་གནས་མེད་
དོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ལས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་།

རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅུང་ཟད་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ། །འདི་དག་ནི་
རེ་ཞིག་ཁམས་གྱི་དབྱེ་བ་འོ། །བྱེ་བྱག་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་

རེ་རེ་ཞིང་ལྟ་ལྟ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་འོ། །

@260A ལྟོ། །དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་འོ། །སྤྱི་དཔ་དང་ལས་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པ་སྤྱུམ་དང་སྤྱིང་པོ་ཡོངས་སུ་ཟད་
པའི་མར་མེ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་འོ། །དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མི་ཏྱག་པ་ཉིད་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་

པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོང་ངོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ལ་བྱ་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་

པ་སྟེའོ། །དེ་དག་གིས་ཁོང་ཁོ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དགྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཁམས་གསུམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་ཏོགས་པ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་

ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ལས་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་གྲིམས་དང་བརྟུལ་

ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་པར་ཕྱ་རྒྱས་གཞན་བདུན་པོ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་དེ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་

པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་ངོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཁོང་ཁྱོ་བོར་བ་ཁམས་གཉིས་པོ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ནི་སྟོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་མཐོང་
བ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དག་གིས་རབ་

@260B ཏུ་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་དགུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྟོང་ངོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་ནི་སྟུག་བསྐྱེལ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱ་ཚུལ་པ་
དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཀུན་འབྱུང་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བདུན་པོ་དེ་

དག་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟོང་ངོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པ་དག་གིས་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་སྟོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་དགུ་

ནི་ཁམས་གསུམ་པོའི་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་སྤོང་ངོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་ལམ་དང་།

རིགས་པ་དང་། སྤྱབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་

པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དག་གིས་སྤར་བསྟན་པའི་བདུན་པོ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྲ་མ་ལ་མེད་པ་བསྟན་པའི་བརྒྱད་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་

སྤོང་ངོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དག་གིས་ནི་གཟུགས་

དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཅུ་བཞི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲ་རྒྱས་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ནི་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །སྤྱག་

བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བསྟོམས་པས་རི་ལྟར་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཁོང་ཁྲོ་མ་

གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་

བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་བསྐྱེམས་ན་སྤ་རྒྱས་དགྲ་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དོ། །དེ་རྣམས་ལས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་ནི་སྤུམ་ཙུ་ཙུ་བླ་གོ། །གཟུགས་ན་སྟོད་པ་ནི་སྤུམ་ཙུ་ཙུ་གཅིག་ །གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པ་
ཡང་སྤུམ་ཙུ་ཙུ་གཅིག་གོ། །དེ་དག་ལས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་བརྒྱད་ཙུ་ཙུ་བརྒྱད་

@261A ལྟོ། །དོ། །འདིར་ཇི་སྟོད་བཞད་པའི་སྤ་རྒྱས་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེ་ན། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་འརྱག་པ་ལ། །མཐོང་ལམ་སྟོད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གིས། །གང་

ཞིག་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞིས་བརྗོད་དོ། །འདོད་ན་ཆགས་སྤང་ང་རྒྱལ་མོངས། །གོང་མའི་ས་བརྒྱད་སོ་སོ་ལ། །ཞེ་སྤང་མ་གཏོགས་བསྐྱེམ་སྤང་བྱ། །བསྐྱས་
ནས་ཆེ་སོགས་རྣམ་གསུམ་ལ། །ཆེན་པོའི་ཆེ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །རྣམ་པ་ཡང་ནི་

གསུམ་དུ་འདོད། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་དགྲ་ལ། །གཉོན་པོའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱོག་པས་སོ། །འདོད་པའི་རྣམ་པ་དྲུག་པ་དང་། །དགྲ་པ་དག་ནི་ཟད་པ་ལས། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་ནི་འོང་བ་
དང་། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་གང་ཟག་འགྱུར། །དགྲ་བཙམ་སྟིད་རྩེའི་མཐའ་ཟད་པས། །ལམ་

ལ་གནས་པ་བཞི་པོ་དག །དེ་ལ་སྒྱུར་བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཞུགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དགྲ་བཙམ་མི་སྒྲོབ་སྒྲོབ་པ་ནི། །ཟད་ཕྱིར་སྒྲོབ་པས་གཞན་བདུན་ཙེ། །སྒྲིས་བྱ་གང་ཟག་
བརྒྱད་པོ་འདི། །དག་འདུན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཟོད། །བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མི་ཕྱེད་

པས། །འདི་ལྟར་དག་འདུན་ཞེས་བཟོད་དོ། །མི་ཕྱེད་དད་པས་རིགས་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་བདེན་པར་རྟོགས་ཕྱིར་སྤང་། །གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་
དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྱུར་བས་སྤྲ་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྲ་བའམ་

བདག་གི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པས་སྤྲ་རྒྱས་སོ། །སྤྲ་རྒྱས་ལཤད་ཟིན་ཏོ། །འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་ཡང་འདི་དག་ལས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་གཞན་དུ་མི་རྟོགས་པ་དང་། མི་བདེན་པའི་ངོ་
བོར་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཐོག་མར་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལས་ནི་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཐོས་ནས་འདི་བདེན་ནམ་མི་བདེན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ནས་ནི་མི་བདེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གོམས་པས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། གང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དེ་ལྟ་

@261B བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ལས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། དེས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །

དེ་ལས་ནི་མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ཉོག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །མཐར་འཇིག་པར་ལྟ་བུ་ལས་ནི་རྩིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཇིག་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐར་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དག་པ་དང་གྲོལ་བར་ཉོགས་པས་

སོ། །རྩིས་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཇིག་པ་ལས་ལྟ་བུ་མཆོག་དུ་འཇིག་པ་སྟེ། གང་གིས་དག་པར་འཇིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དམ་པ་འཇིག་པས་སོ། །དེ་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ལོ། །དེ་ལས་ནི་ལྟ་བུ་ལ་ང་རྒྱལ་ལོ། །གཞན་གྱི་ལ་ནི་ཞེ་སྤང་སྟེ།

གོ་རིམས་ནི་འདི་ལྟར་རོ། །དེ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། སྤ་རྒྱས་སྤངས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། རྩིས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡུལ་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་། ཡུལ་དང་། སྒྲོར་བའི་སྒྲོབས་ཏེ་འདི་དག་ལས་འབྱུང་ངོ། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཟོད་པ་དེ་ལ་ཕྱ་རྒྱས་དུག་དུ་བཟོད་པ་དེ་དག་ཉིད་དུ་ལྷས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་འདི་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱས་པ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྦྱ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོ་བ་དང་། འཆིག་

པ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཡོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་ཆོས་མངོན་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །དེ་ལ་སྦྱ་ནི་གཞན་སྦྱ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྦྱ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱས་ནས་བརྟུན་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་ཞུགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་སྦྱབ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་

@262A ༄། །གང་དང་ལྡན་པས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ཆོས་སྐྱས་ནས་མི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞུགས་ཏེ། གཞན་ལ་སྦྱ་བའི་ཆོས་དེ་ནི་སྦྱ་ཞེས་བཟོད་དོ། །རྒྱགས་པའི་ཁེངས་
པ་སྟེ་དེགས་པའོ། །གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་བརྟུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལྷས་དང་

སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བྱང་བའོ། །ཁྱོ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྱུ་རྒྱུ་དང་ཐལ་ལྷག་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྒྱའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་འཛོ་བས་ན་རྣམ་པར་འཛོ་བའོ། །འཛོག་པ་ནི་སྒྲིག་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞེན་
པའོ། །ཆོས་གང་དང་ལྡན་པས་སྒྲིག་པ་ལས་མི་སྒྲོགས་པ་སྟེ། མཆེ་བའམ་སེན་མོས་བབྱང་

བ་ལྟར་སྒྲིག་པ་རབ་ཏུ་བབྱང་ནས་གནས་པ་ནི་འཛོག་པའོ། །ཁོ་ན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོ་ན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྒྲོས་པར་གྱུར་པར་སྒྲོས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་མང་བར་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འཇུག་པས་གང་ཁོ་ན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོ་ན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྒྲོས་པའི་ཡུལ་སེམས་ལ་མང་དུ་བྱེད་

ཅས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །གཡེ་ནི་སེམས་ཀྱི་མི་བླན་པ་སྟེ། གཡེའི་ངོ་ནི་གཡེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གཡེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱུ་བྱུ་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱལ་དང་
རྒྱལ་མ་ཡིན་པ་མི་སྟོན་པ་མི་བླན་ཞིང་མི་གསལ་བར་ཞུགས་པ་ནི་གཡེ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་དག་ལས་སྐྱུ་དང་། རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་ངི་མའོ། །ཁོ་ན་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཛོ་བ་ནི་ཁོང་སྒྲོའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འོ། །ལྟ་བ་མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་
པའི་ནི་འཛོག་པའོ། །གཡེ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཐུན་པའོ། །ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་ནི་

ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་བཅུ་སྟེ། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་པ་དང་། འབྱོད་པ་དང་། ལྷག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། རོཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། ཁྲོ་བ་དང་། འཆབ་
པ་ལོ། །ལྷགས་པ་ནི་ལྷས་དང་སེམས་མི་གསལ་བས་སྡི་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ལས་

སྡི་མི་རྩང་བར་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་ལྷགས་པ་ལོ། །གཉིད་ནི་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་ཚོས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་སྡི་དེ་ནི་གཉིད་ཅེས་བརྗོད་
དོ། །རྟོན་པ་ནི་ལྷས་དང་སེམས་རབ་རྟུ་མ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཇི་སྟར་སྦྱང་དང་འབྲེལ་པས་རྒྱ་

@262B སྟེང་དུ་བསྟོན་ན་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་འི་ཆ་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྟོན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ལྷས་དང་སེམས་མ་ཞི་བར་འཇུག་པའི་སྡི་མཚན་ནི་རྟོན་པ་ལོ། །འབྱོད་པ་ནི་
ངན་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཕྱིས་གདུང་ཞིང་སྦྱང་ན་བྱེད་པ་སྟེ། ཕྱི་ནས་གདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་

གཅགས་པ་ནི་འབྱོད་པ་ལོ། །ལྷག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་ནི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རོཆ་མེད་པ་ནི་ཚོས་གང་དང་ལྷན་པས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་ཉིད་ལ་སྟོམ་
ནས་སྡིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་མི་འཇོམ་པ་སྟེ། ཉེས་པ་མི་སྟོམ་པའི་སྡི་རང་བཞིན་གྱིས་

སྒྲིབ་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བྲེལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་འཛོམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གཞན་ལ་སྒྲེས་ནས་ཉེས་
པ་རྣམས་ལ་མི་འཛོམས་པ་འོ། །ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ་འོ། །དེ་ལ་གཞོད་

སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཡིན་ལ། ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་ཙམ་མོ། །རྣམ་པར་འཛོལ་བ་ནི་
ཁྲོས་པར་བྱུང་པས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་གཞན་དག་ལ་བྱུ་ཚུར་དང་ཐལ་ལྷག་ལ་སོགས་

པས་རབ་ཏུ་དེག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཛོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་རྣམ་པར་འབྱུག་པ་ཙམ་ནི་ཁྲོ་བ་འོ། །འཆབ་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་པ་
སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འོ། །དེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་པ་ནི་

གཞན་ལ་རབ་ཏུ་མི་སྟོན་པ་འོ། །དེ་ནི་འཆབ་པ་སྟེ། གང་གིས་གང་ཟག་དེ་ཁ་ན་མ་ཐོབས་བདག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲགས་ཤིང་མི་གཙང་བར་བྱེད་པ་འོ། །ཀུན་ནས་འབྲི་ཞིང་སེམས་ལ་ཐམས་ཅད་
ཏུ་དགྱིས་ནས་གནས་པས་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་སྟེ། དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པའི་

བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་དག་ལས་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་དང་བྲེལ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའོ། །འགྱོད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པའོ། །ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་གློད་པ་དང་སེར་
སྒྲ་ནི་འདོད་ཆགས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པའོ། །ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའོ། །

@263A ལྷོ། །འཆབ་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་སྟེ། གི་མ་རྣམས་དང་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཟག་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཟག་པ་གསུམ་སྟེ།
འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་མ་

གཏོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་བཅུ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་རྣམས་བཞི་བཅུ་ཙུ་གཅིག་གོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པ་ན་སྟོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་མ་རིག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཙུ་གཉིས་ནི་སྲིད་པའི་ཟག་པའོ། །

ཡང་རྒྱ་གང་གིས་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེམས་ནས་སྲིད་པའི་ཟག་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་གཉི་ག་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བསྟན་པ་དང་། མཉམ་པར་
གཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་གཅིག་དུ་བྱས་སོ། །ཁམས་

གསུམ་པའི་མ་རིག་པ་བཙུག་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །རྒྱ་གང་གིས་འདི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞག་ཅིན་འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དེས་ན་ཟག་པ་ཉིད་ཏུ་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་གཞག་གོ། །རྩ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྩ་བོ་ནི་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་རྩ་བོ་དང་། སྲིད་པའི་

རྩ་བོ་དང་། ལྟ་བའི་རྩ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་རྩ་བོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཉིད་ནི་འདོད་པའི་རྩ་བོ་སྟེ་རྩ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུའོ། །ལྟ་བ་བོར་བའི་སྲིད་པའི་
ཟག་པ་ཉིད་སྲིད་པའི་རྩ་བོ་སྟེ། རྩ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་ལྟ་བ་ནི་

ལྟ་བའི་རྩ་བོ་སྟེ། རྩ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཉིད་ནི་མ་རིག་པའི་རྩ་བོ་སྟེ་རྩ་བཙུག་པའོ། །བཞི་པོ་འདི་དག་ཉིད་སྦྱོར་བ་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་ཉི་བར་
ལེན་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། རྩ་ལ་

ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཉི་བར་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པ་ཉི་བར་ལེན་པ་སྟེ་རྩ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །ལྟ་
བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་རྩ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་

@263B གཏོགས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་རྫས་སྲུང་ཅུ་རོ། །ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་རྫས་ལྷག་གོ། །སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་མ་རིག་པས་བསྒྲན་པ་ནི་བདག་ཏུ་
སྦྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ། ཞུགས་པ་དང་། མྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རྫས་བཞི་བཅུ་རོ། །ཅིའི་

ཕྱིར་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞག་ཅིན། ལམ་གྱི་དབྱར་གྱུར་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉི་ག་སྦྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་བྲིམ་པ་ཡང་ཟས་མི་
ཟ་བར་མཐོ་ངོས་སུ་སྦྱེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་བསྒྲུས་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདག་པར་ལྟ་བས་རབ་ཏུ་བསྒྲུས་སོ། །ཡང་རྒྱ་གང་གིས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་མ་རིག་པ་བསྐྱེས་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ལོགས་
ཤིག་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འཛིན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ན། མ་རིག་པ་ནི་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་དང་། ལུ་ཐོ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལ་
ཟག་པ་ནི་འཁོར་བར་ཟག་པ་ཉིད་དེ། སྲིད་པའི་རྩ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་དུ་སྦྱེ་མཆེད་

དུག་གི་མ་ནས་འཇག་པའི་ཕྱིར་རམ། རྒྱུ་ཡུལ་རྣམས་ལས་འཇག་པར་བྱེད་པས་ཟག་པའོ། །བྱིར་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་བོ་སྟེ། དེའི་རྩིས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་དེ་དང་ལྡན་
པར་བྱིར་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱག་བསུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་དང་

ཡང་དུ་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡུལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པར་བྱེད། འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉི་བར་ལེན་
པའོ། །མདུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མདུད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བརྒྱབ་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་།

གཞོན་སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། རྩལ་བྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཛིན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་། འདི་བདེན་པའོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལུས་ཀྱི་མདུད་པའོ། །དེ་ལ་བརྒྱབ་
སེམས་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་

@264A ལྟོ། །རྒྱུ་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་མ་རིག་པ་
འདོད་པར་གཏོགས་པ་ནི་དང་པོའོ། །ཁོང་ཁོ་བ་ལྔ་ནི་གཉིས་པའོ། །རྩལ་

ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དུག་ནི་གསུམ་པའོ། །ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་བཞི་པའོ། །སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་།
གཞོད་སེམས་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོན་པ་དང་། འབྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་

མོ། །སྒྲིབ་པ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་མི་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་
དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་

ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་
རྣམས་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་

པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་།
འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་

མེད་པའི་ཤེས་པ་འོ། །ཡང་ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤེས་པ་འོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་།

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་

@264B པ་དང་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་གང་དམིགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་འོ། །ཡང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བཅོམ་དོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་

པ་གང་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟོམས་པས་རྟོགས་པ་འཐོབ་ལ་མ་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་གང་གིས་འདོད་པ་ན་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྟོན་པའི་གཞན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ལ་གཏད་ད་མཉམ་པར་གཞག་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་

ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་ཤེས་པའི་ཚོས་ཤེས་པ་ལ་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །སྤྱག་
བསྐྱལ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་

དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱལ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཀུན་འབྱུང་
བ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ཉིད་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་

ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །འགོག་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འགོག་པ་
ལ་འགོག་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། བྱ་ཚོམ་པ་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་

ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ལམ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལམ་ལ་ལམ་ཉིད་དང་། རིགས་པ་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་ཉིད་དང་། དེས་
པར་འབྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་ནི་བསྐྱེམས་
སོ། །ཞེས་རབ་རྟུ་ཤེས་པ་ལ། ཉེ་བར་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་

@265A ལྷ། །དང་། རིགས་པ་དང་། ལྟོ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་
ཞེ་ན། བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་

དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་རབ་རྟུ་སྤངས་ཏེ་ཡང་སྤང་བར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡང་མངོན་དུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡང་
བསྐྱེམ་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། རིགས་

པ་དང་། ལྟོ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་
བརྒྱད་དེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་

ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་
ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལམ་

ལ་ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོབ་པ་གང་ཞེན། རྟོད་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་ཏེ།
མ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོད་པ་དང་། ཐོབ་ནས་གྲུན་ཏུ་ལྡན་པ་ལོ།།

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། གྲིབ་མ་ལྟར་ཇེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བྱུ་མཚོག་ལྟར་ཇེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། བེུ་ལྟར་ཇེས་སུ་འབྲང་བ་ལོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ལུང་ཏུ་མ་བསྟན་
པའི་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་གོང་མ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་

བའི་ཉིད་མཚམས་སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒྲེམས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ལྟ་བུ་ལོ། །མ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ལོ། །ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་

@265B འདི་དག་ནི་རང་གི་རྒྱ་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་། སེ་སེར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སེ་སེར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དག་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གོང་མའི་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་

འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་

ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཁམས་

གསུམ་པའི་ཆེའོ། །སྐལ་པ་མཉམ་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་མཚུངས་པའོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲུག་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རྒྱུའོ། །གནས་སོ་
སོར་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་སོ་སོར་ཐོབ་པའོ། །དངོས་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་

གང་ཞེ་ན། ཡུང་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ལོ། །སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། ནང་དང་ཕྱི་འཛིན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོར་ཉིད་པ་ལོ། །སྐྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡུང་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་
པ་ལོ། །ཤྭ་བ་གང་ཞེ་ན། ཡུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལོ། །གནས་པ་གང་

ཞེ་ན། སྐྱེས་པ་འི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་ཉམས་པ་ལོ། །མི་རྟག་པ་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་སྐྱེས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ལོ། །མིང་གི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། མིང་འདོགས་པ་ཉིད་ནི་མིང་
དོ། །ཆོག་གི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། དོན་དག་གི་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལོ། །ཡི་གེ་འི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན།

ཡི་གེ་རྣམས་ཉིད་ཡི་གེ་འི་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་མ་ཆོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཆང་བ་ལོ། །རྒྱུ་ཆོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྣམས་མ་ཆང་བ་ཉིད་མེད་དོ། །སེམས་
དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དོན་

@266A ལྷོ། །ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་དང་། དོན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་ཀྱན་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མོར་བྱ་ཉི་བར་གྱུར་པ་འི་ཆོན་གྱི་རྣམ་པ་བཏིན་པར་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་

པ་སྟེ། ཡུལ་ཉི་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བས་ཡུལ་ཉི་བར་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པར་གཞག་སྟེ། འདི་ལྟར་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་

ཤེས་པར་བྱ་བར་འགྱུབ་བོ། །ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དབྱེ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།
སྤྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣ་བའི་
དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །སྒྲིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གང་ཞེ་ན། སྤྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངྷི་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །ལྷེ་རི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་བྱ་སོ་སོར་རྣམ་པར་

རིག་པ་འོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་འོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་གཉིས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་ཁམས་བརྩུ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྩུ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་

@266B མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འི་ཆོག་ས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་དང་གང་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་དང་དེ་ནི་འབྲ་བའི་འབྲས་བྱ་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་མངོན་པར་འགྱུབ་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པས་ཡིད་ཅེས་སོ།།

ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་།
བདུན་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་གང་ཞིན། གང་གཟུགས་རྣམས་གྱི་གོ་འབྱེད་ཅིང་གཟུགས་མེད་པ་
ནི་ནམ་མཁའོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཞིན། གང་འགོག་པ་ལ་

འབྲལ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་གང་ཞིན། གང་འགོག་པ་དེ་ནི་འབྲལ་བའོ། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་
ཉིན་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེ་ན་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་འབྱུང་ཏེ།

ཉིན་དྲུག་དང་། དམིགས་པ་དྲུག་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་དབྱེ་བས་སོ། །ཡུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་གྱི་མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི་ཆོས་
མངོན་པ་དང་བསྐྱེས་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །ཡུང་པོ་ལྔ་ཡི་ཡང་དག

དོན། །མདོར་བསྐྱས་རབ་བཤད་བརྟན་བཙོས་འདི། །འབད་པ་མེད་པའི་འཇིག་རྟན་འདིའི། །དོན་དུ་རྩེ་བའི་གྲགས་པས་བྱས། །ཡུང་པོ་ལྔ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་རྩེ་བ་
གྲགས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །།དཔལ་ལྷ་བཙུན་པ་པོ་རྩེ་

རྒྱ་ཇའི་བཀའ་ལུང་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་བཀའ་སྤྱལ་གྱི་ས་ཚངས་པའི་འབྲུང་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་བོ་ཀ་ར་གླི་རྒྱ་ན་དང་། ལྷ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་སློང་རྩལ་ཁྲིམས་
རྒྱལ་བས་ཕག་གི་ལོ་ལ་བསྐྱར་ཅིང་ལྷས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ། །